

**Temat: Z Pinokiem wędrujemy do Krainy Filmowej Magii - podstawowe pojęcia języka filmowego w oparciu o film R. Benigniego „Pinokio”**

( lekcja dla klasy IV szkoły podstawowej)

**Cele lekcji**

Podczas zajęć uczniowie:

- rozróżniają tworzywo filmu i literatury
- posługują się pojęciami: kadr, ujęcie, scena, adaptacja filmowa
- odczytują i interpretują dzieło filmowe
- porównują sceny filmowe z ich literackim pierwowzorem
- projektują scenę filmową w oparciu o fragment tekstu literackiego

**Metody i formy pracy:**

- praca w grupach, w parach
- elementy heurystyki
- elementy dyskusji
- praca z fragmentami utworów literackich i filmowych

**Czas realizacji:**

- 45 minut (poprzedzone projekcją)

**Środki dydaktyczne i materiały pomocnicze:**

- płyta do podręcznika „Daję słowo. Język polski. Klasa IV”
- film R. Benigniego „Pinokio”
- fragmenty książki „Pinokio” C. Collodiego
- karta pracy- tekst z lukami

**Przebieg zajęć**

1. Nauczyciel pyta uczniów, co ich zdaniem potrzebne jest do „zrobienia” filmu?

Wśród odpowiedzi powinna pojawić się m.in. kamera. Kolejne zagadnienie do rozważenia przez dzieci - jak ich zdaniem działa to urządzenie? Nauczyciel pokazuje taśmę filmową, papierowe „okienka” imitujące „oko” kamery (dzieci dostają je ).

2. Uczniowie oglądają krótką prezentację „Początki filmu” z płyty „Daję słowo” i wykonują ćwiczenie polegające na dopasowaniu dźwięku do obrazu.

3. Nauczyciel wprowadza pojęcia:

**kadr** - przestrzeń widziana przez obiektyw, najmniejsza jednostka filmu

**ujęcie** - krótki odcinek taśmy filmowej trwający od momentu włączenia do wyłączenia kamery

**scena** - fragment filmu złożony z kilku lub kilkunastu ujęć

4. Nauczyciel nawiązuje do obejrzanego przez uczniów filmu. Wprowadza pojęcie adaptacji filmowej ( przełożenie utworu literackiego na język filmu).

5. Uczniowie oglądają początkową scenę z filmu ( scena z motylem). Ich zadaniem jest zaobserwować, jakie informacje niesie ta scena ( informacja o świecie, w jaki wprowadzi nas film: świat magiczny, fantastyczny itp.). W jaki sposób te wiadomości docierają do widza? ( przez obraz i dźwięk).

6. Głośne odczytanie przez nauczyciela fragmentu książki „Pinokio” , w którym Dżepetto tworzy pajacyka. Uczniowie starają się wskazać, jak czytelnik dowiaduje o kolejnych etapach powstawania kukielki (poprzez opis kolejnych czynności, działań Dżepetta).

7. Obejrzenie fragmentu tworzenia chłopca - Pinokio. Dzieci odpowiadają na pytania:

- czym różni się fragment filmu od fragmentu książki?
- z czego składa się tekst? (z wyrazów)
- w jaki sposób do widza dociera film? (poprzez obraz i dźwięk)

Zapis wniosku w zeszycie: **Film tworzą obraz i dźwięk.**

8. Skąd w filmie wiadomo, co czuje przedstawiana postać? (poprzez zbliżenie twarzy postaci, z jego mimiki, gestykulacji).

9. Nauczyciel prosi uczniów o zaprojektowanie/zaplanowanie sceny filmowej ( praca ustna), w której majster Wisienka przekonuje się, że jeden kawałek drewna jest zaczarowany ( w oparciu o fragment tekstu). Wykorzystajcie do pracy swoje papierowe „okienka”. Co mógłby zobaczyć i usłyszeć widz?

Praca w 4-osobowych grupach. Wykonanie zadania relacjonują chętni.

10. W zależności od tempa pracy : obejrzenie scen końcowych filmu i interpretacja faktu zachowania się cienia chłopca - Pinokio.

11. Podsumowanie pracy - uzupełnienie tekstu z lukami.

Film R. Benigniego „Pinokio” jest ..... książki C. Collodiego pod tym samym tytułem.

Literaturę tworzą....., zaś film ..... i .....

Poszczególne kadry, ujęcia, sceny rejestrowane są za pomocą.....

Sceneria filmu wprowadza widza w magiczny świat już od samego początku, od pierwszej sceny jaką jest wjazd karocy .....

**Wyrazy do wykorzystania:**

Dobra Wróżka, kamera, dźwięki, adaptacja filmowa, słowa, obrazy

12. Praca domowa: Napisz w kilku zdaniach: Jak podobał Ci się film „Pinokio?”.